

ТОГТООЛ

2025 оной апрелийн 15

№ 231

Улаан-Үдэ хото

«Ажалта нөөсөнүүдэй түргэн хүдэлэлгэ дээшэлүүлхэ талаар хэмжээнүүдые бээлүүлгэдэ ажалшадые дэмжэлгын хэмжээнүүдые олгуулгада гарша хүсэлдүүлхэ зорилготой хуулита нюурнуудта, олзын хэрэг эрхилэгшэдтэ мүнгэн тэдхэмжэ олгуулгын Гурим баталха тухай» гэхэн Буряад Уласай Засагай газарай 2020.03.13-ай № 125 тогтоолдо хубилалтануудые оруулха тухай

Буряад Уласай Засагай газарай гуримшуулгын хуулита актнуудые хүсэндөө байһан хуули ёһонуудтай тааралдуулха зорилготой Буряад Уласай Засагай газар **т о г т о о н о**:

1. «Ажалта нөөсөнүүдэй түргэн хүдэлэлгэ дээшэлүүлхэ талаар хэмжээнүүдые бээлүүлгэдэ ажалшадые дэмжэлгын хэмжээнүүдые олгуулгада гарша хүсэлдүүлхэ зорилготой хуулита нюурнуудта, олзын хэрэг эрхилэгшэдтэ мүнгэн тэдхэмжэ олгуулгын Гурим баталха тухай» гэхэн Буряад Уласай Засагай газарай 2020.03.13-ай №125 тогтоолдо удаадахи хубилалтануудые оруулха (Буряад Уласай Засагай газарай 2020.11.13-ай №689, 2021.04.16-ай № 173, 2021.06.08-ай № 292, 2022.12.20-ой №792, 2023.03.20-ой №146, 2024.05.29-эй №310 тогтоолнуудай найруулгаар):

1.1. Оршолдо «Оросой Холбоото Уласта хүн зоние ажалаар хангалга тухай» гэхэн Оросой Холбоото Уласай 1991.04.19-эй №1032-1 Хуулийн 22.2 статьягай 2-дохи пунктаар» гэжэ үгэнүүдые «2023.12.12-ой № 565-ФЗ «Оросой Холбоото Уласта хүн зоние ажалаар хангалга тухай» гэхэн Холбоото Уласай 2023.12.12-ой № 565-ФЗ хуулийн 33-дахи статьягаар» гэжэ үгэнүүдээр хэлгэхэ.

1.2. Ажалта нөөсөнүүдэй түргэн хүдэлэлгэ дээшэлүүлхэ талаар хэмжээнүүдые бээлүүлхэ зорилготой хуулита нюурнуудта, олзын хэрэг эрхилэгшэдтэ мүнгэн тэдхэмжэ олгуулгын Гуримда:

1.2.1. 1.1-дэхи пунктда «Оросой Холбоото Уласта хүн зоние ажалаар хангалга тухай» гэхэн Оросой Холбоото Уласай 1991.04.19-эй № 1032-1 Хуулийн 22.2 статьягай 2-дохи пунктаар» гэжэ үгэнүүдые «2023.12.12-ой № 565-ФЗ «Оросой Холбоото Уласта хүн зоние ажалаар

хангалга тухай» гэхэн Холбоото Уласай 2023.12.12-ой № 565-ФЗ хуулийн 33-дахи статьягаар» гэжэ үгэнүүдээр хэлгэхэ.

1.2.2. 1.2-дохи пунктда:

1.2.2.1. «а» дотор пунктые хүсээ буураһанда тоолохо.

1.2.2.2. «в» дотор пунктда «Оросой Холбоото Уласта хүн зоние ажалаар хангалга тухай» гэхэн Оросой Холбоото Уласай 1991.04.19-эй № 1032-1 Хуулийн 22.3 статьягай 9-дэхи пунктда» гэжэ үгэнүүдые «2023.12.12-ой № 565-ФЗ «Оросой Холбоото Уласта хүн зоние ажалаар хангалга тухай» гэхэн Холбоото Уласай 2023.12.12-ой № 565-ФЗ хуулийн 33-дахи статьягай 5-дахи хубийн» гэжэ үгэнүүдээр хэлгэхэ.

1.2.2.3. «г» дотор пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«г) «Буряад Уласай хүдэлмэрийн нөөсын нүүдэл дээшлүүлгын дотор программа бэлүүлгын хэмжээндэ» болон Буряад Уласай дэбисхэр дээрэ хүдэлжэ байһан хүдэлмэрийн нөөсэ таталгада ажалаар хангагшадта туһаламжа үзүүлхэ тухай» гэхэн Буряад Уласай Засагай газарай 2019.08.21-эй № 458 тогтоолтой зохилдуулан, шэлэлгэ гараһан Дотор программада хабаадагша – хубийн олзын хэрэг эрхилэгшэ, хуулита нюур, гүрэнэй засагай зургаануудһаа, нютагай засагай байгууламжануудһаа, гүрэнэй болон нютагай засагай эмхи зургаануудһаа гадуур.

1.2.3. 1.5-дахи абзацта «Сертификат эзэмлэгшэ» гэхэн үгэнүүдые зохилдуулһан ушарнуудта «Дотор программын хабаадагша» гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ.

1.2.4. 1.7-дохи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«1.7. Мүнгэн тэдхэмжэдэ хүртэгшэдэй шэглэлдэ Дотор программын хабаадагшад (хуулита нюурнуудай - Буряад Уласай дэбисхэр дээрэ ажалаа ябуулдаг хуулита нюурнуудай таһагууд ба (гү, али) түлөөлэгшэд) ороно, тэдэнэр ажалшадтаяа тодорхойлогдоогүй болзорто гү, али хоёр жэлэй болзорто тогтомол болзорто хүдэлмэрийн хэлсээ баталһан, иимэ зүйлнүүдые багтааһан;

- дэмжэлгын хэмжээнүүд, тэрэ тоодо Дотор программын хабаадагшаар ажалшадта олгуулагдаһан хүсэлдүүлгэ болон бусад түлбэринүүд, тэдэниие хангалгын гурим болон эрилтэнүүдэй байдал;

- Оросой Холбоото Уласай хуули ёһонуудаар хараалагдаһан сахилгын гэмтэ хэрэг үйлэдэһэн гү, али бусад зэмэтэй үйлэ хэрэгүүдые үйлэдэһэн гү, али иимэ харилсаагаа болуулһан ажалшанай дотор программын шугамаар энэ ажалшандаа мүнгэн тэдхэмжэ олгуулха хэрэгтэ бодото дээрээ гаргашалагдаһан мүнгэнэй нэхэмжэлэлгын гурим ба эрилтэнүүдэй байдал;

- нэгэ жэлэй үнгэрхын урда тээ ажалаа эртээнһээ болуулһаниинь, ажалшанай дэмжэлгын хэмжээнүүдээр хангаха хэрэгтэ бодото дээрээ гаргашалһан мүнгээ дотор программын хабаадагшада бусааха уялгагүй гэхэн шалтагаан;

- ажалшанай ажалай харилсаае эртэ болуулһан үдэрһөө хойшо 20 (хорин) ажалай үдэрэй туршада дотор программада хабаадагшада дотор

программада мүнгэн тэдхэмжэ олгуулха хэрэгтэ бодото дээрээ гаргашалхан мүнгэээ хайн дураараа бусааха уялга гү, али Оросой Холбоото Уласай хуули ёһоной ёһоор сахилгын гэмтэ хэрэг үйлэдэһэн гү, али бусад зэмэтэй үйлэ хэрэгүүдые үйлэдэһэнтэй холбоотойгоор иимэ харилсаан үгы болоһон хүнүүдтэ.».

1.2.5. 2.1-дэхи пункт удаадахи удхатай абзацаар нэмэхэ:

«Шэлэн абалгын тухай соносколдо хубилалтанууд шэлэн абалгын хабаадагшадай мэдүүлгэнүүдые абаха һүүлшын үдэрһөө хойшо иимэ ушарнуудые баримталан хэгдэхэ:

- шэлэн абалганай үйлэдэ Хабаадагшадай мэдүүлгэ оруулха болзор үргэдхэгдэхэ ёһотой, юуб гэхэдэ, иимэ хубилалтануудые хэһэн үдэрэй хойто үдэрһөө мэдүүлгэнүүдые абаха болзор хүрэтэр тодорхойлогдоһон болзор 3 (гурбан) хоногһоо бага бэшэ байха;

- шэлэн абалга тухай соносколдо хубилалтануудые оруулхадаа, тэдхэмжэдэ хүртэхэ хүнүүдые шэлэн абалгын эрилтэдэ хубилалтануудые оруулха ёһогүй;

- мэдүүлгэнүүдые абажа эхилһэн үдэрһөө хойшо шэлэн абалган тухай соносколдо хубилалтанууд оруулагдаһан ушарта шэлэн абалгын соносколдо шэлэлгэдэ хабаадагшадай мэдүүлгэнүүдтэ хубилалтануудые оруулха эрхэ тухай дүрим оруулагдаха;

- Мэдүүлгэ оруулһан шэлэн абалганда хабаадагшадта шэлэн абалга соносколгын хубилалтанууд тухай «Сахим бюджет» гэхэн байгуулалта хэрэглэн, шэлэн абалгын соносколгын хубилалтанууд тухай хойто үдэрһөө хойно бэшэ.».

1.2.6. 2.4-дэхи пунктда:

1.2.6.1.Түрүүшын абзацта «мэдүүлгэ тушаалан үдэр» гэжэ үгэнүүдые «мэдүүлгэ шалгажа, мүнгэн тэдхэмжэ олгуулха тухай зүбшэлгэ (хэлсээ) баталһан үдэрэй» гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ.

1.2.6.2. “Буряад Улас” гэхэн үгэнүүдэй һүүлдэ зургаадахи абзацта «зорилгодо» гэжэ үгэнүүдые нэмэхэ.

1.2.6.3. Наймадахи абзацта «улсаяй бюджеттэ мүнгэн уялга тухай» гэхэн үгэнүүдые «Буряад Уласай урда мүнгэн уялга тухай» гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ.

1.2.6.4. Арбадахи абзац удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«Тус пунктда тогтоһон эрилтэнүүдые дүүргэхэ талаар шэлэн абагышы шалгалта гүрэнэй мэдээсэлэй байгуулалтын мэдээсэлнүүд дээрэ үндэһэлжэ, «Сахим бюджет» гэхэн байгуулалтада автомат аргаар бээлүүлэгдэдэг, тэрэ тоодо албан хоорондын сахим харилсаанай нэгэдэһэн байгуулалта хэрэглэн (оньһото талаар аргатай хаа)».

1.2.6.5. Удаадахи удхатай абзацнуудаар нэмэхэ:

«Сахим бюджет» гэхэн байгуулалтада автомат шалгалта үнгэргэхэ оньһото арга боломжогүй байһан ушарта тус пунктда тогтоһон эрилтэнүүдые шэлэн абалгын хабаадагышын дүүргэһэн тухай баталалга үнгэргэгдэнэ:

- «Сахим бюджет» гэхэн байгуулалтада веб-интерфейсын дэлгэсэй түхэлнүүдые бэшэн дүүргэлгын аргаар хэлэгдэхэн эрилтэнүүдые шэлэн абалганда хабаадагшадай тааралдаһан тухай тэмдэглэл сахим түхэлөөр табигдаха;

- тус Гуримай 3.2-дохи пункттай зохилдуулан, албан хоорондые суг ажаллалгын шугамаар эльгээгдэхэн гуйлтанууд дээрэ үндэхэлжэ.».

1.2.7. Удаадахи найруулгаар 2.5-дахи пункт бэшэхэ:

«2.5. Шэлэн абалгада хабаадагшад шэлэн абалга тухай соносколдо заагдаһан болзор соо шэлэн абалгада хабаадаха тухай мэдүүлгэнүүдые Ажалаар хангалгын албанда «Сахим бюджетэй» байгуулалтын веб-интерфейсэй холбоото экран маягтые дүүргэн бэшэжэ, шэлэн абалгада хабаадагшын хүтэлбэрилэгшын гү, али тэрэнтэй хамта эрхэтэй хүнэй шангадхаһан мэргэжэлэй сахим гараа табигдан удаадахи баримта бэшэгүүдэй хуулбаринууд (саарһан дээрэхи баримта бэшэгүүд сканераар сахим түхэл руу оруулагдаһан):

- тус гуримай 1.7-дохи пунктын ёһоор шэлэн абалгада хабаадагшын ба ажалшадай хоорондо баталагдаһан ажалта хэлсээнүүд;

- түлөөлэгшэ хүнэй эрхэ мэдэл баталһан данса (мэдүүлгэ тушааһан байгаа һаань).

Шэлэлгэдэ хабаадагша өөрынгөө үүсхэлээр мэдүүлгын хубида тус Гуримай 2.4-дэхи пункт соо табигдаһан эрилтэнүүдые дүүргэхэн тухай баталһан баримта бэшэгүүдые (мэдээсэл) оруулха эрхэтэй.

Шэлэн абалгада хабаадагшын мэдүүлгэ оруулһан үдэр ба саг хадаа «Сахим бюджетэй» байгуулалтада бүридхэлэй дугаар үгтэжэ, шэлэн абалгада хабаадагшын гараа табигдан үдэр ба саг гэжэ тоологдохо.».

1.2.8. 3.2-дохи пунктда зургаадахи абзацай удаа удаадахи удхатай абзацаар нэмэхэ:

« - тус Гуримай 2.4-дэхи пунктын зургаадахи ба наймадахи абзацуудта баталагдаһан эрилтэнүүдые шэлэн абалганда Хабаадагшын тааралдалга баталһан мэдээсэл.».

1.2.9. 3.4-дэхи пункт соо «Ажалаар хангалгын агентствын дарга (тэрэнэй эрхэтэй хүн)» гэхэн үгэнүүдые «Комиссиин түрүүлэгшэ» гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ.

1.2.10. 3.6-дахи пункт хүсээ буураһанда тоолохо.

1.2.11. 3.8-дахи пункт соо «Ажалаар хангалгын агентствын хүтэлбэрилэгшэ (тэрэнэй түлөөлэгшэ нюур)» гэхэн үгэнүүдые «Комиссиин түрүүлэгшэ» гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ.

1.2.12. Удаадахи удхатай 3.9-дэхи пунктаар нэмэхэ:

«3.9. Шэлэн абалгын дүнгүүдые тобшолһон данса хубилалтануудые оруулһан гэршэ шалтагааниие харуулһан дансын шэнэ хубилалта зохёожо, шэлэн абалгын дүнгүүдые тобшолол хэхэн протоколай түрүүшын хубилалтада гараа табигдан үдэрһөө хойшо 10 (арбан) үдэрһөө хойшо хэхэ.».

1.2.13. 4.2-дохи пунктда:

1.2.13.1. Табадахи абзац удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«- тэдхэмжэ абагшын, тэдхэмжэ абагшадтай баталһан хэлсээнүүдэй (зүбшэлгэнүүдые) үндэһэлэн мүнгэ абадаг хүнүүдэй зүбшэл (гүрэнэй (нютагай засагай) нэгэдэһэн эмхинүүдһээ, ниитын эрхын эмхинүүдэй хабаадалгатай олзын хэрэгэй-нүхэсэлнүүдһээ болон ажахынуудһаа иимэ нүхэсэлнүүдэй болон бүлгэмүүдэй хабаадалгатай тэдэнэй үндэһэн зөөриин (хубинуудай ниилүүлһэн мүнгэн тэдхэмжэ олгуулха гурим болон ушарнуудые, тэрэ тоодо мүнгэн тэдхэмжэ олгуулгын дүнгүүдтэ хүрэхэ талаар, мүн тиихэдэ Оросой Холбоото Уласай Бюджетэй Кодексын 268.1 ба 269.2 статьянуудай ёһоор гүрэнэй мүнгэн һангай хиналтын байгуулгануудаар шалгалта үнгэргэлгэдэ»;

1.2.13.2. Долоодохи абзац удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«- мүнгэн тэдхэмжэ абагшын худалдан абалгын хорюул - хуулита нюурнууд, мүн бусад хуулита нюурнууд мүнгэн тэдхэмжэ абагшадтай баталһан зүбшөөлгэнүүдэй (хэлсээнүүдэй) үндэһөөр, хари гүрэнэй валютын абаһан мүнгэнэй һангай ашаар, Оросой Холбоото Уласай гүрэнэй уласай хуули ёһоной гуримаар үнгэргэгдэһэн үйлэнүүдһээ бусад дээдэ оньһожуулгын дотоодын тоног түхээрэмжэ, түүхэй эд ба эд зүйлнүүдые худалдан абаха (хүргэхэ), тус Гуримаар тодорхойлогдоһон эдэ мүнгэн һангай хангалгын дүнгүүдтэ хүрэхэтэй холбоотой бусад үйлэ ябуулганууд;».

1.2.13.3. Субсиди абагшын худалдан абаха хорюул – хуулита нюурнууд, мүн бусад хуулита нюурнууд мүнгэн тэдхэмжэ абагшадтай баталһан хэлсээнүүдэй (хэлсээнүүдэй) үндэһөөр, хари гүрэнэй валютын абаһан мүнгэнэй һангай ашаар, Оросой Холбоото Уласай холбоото уласай хуули ёһоной ёһоор үнгэргэгдэһэн гүйлгэнүүдһээ бусад дээдэ оньһожуулгын гадаадын тоног түхээрэмжэ, түүхэй эд ба эд зүйлнүүдые худалдан абаха (хүргэхэ), мүн энэ гуримаар тодорхойлогдоһон эдэ мүнгэн һангай хангалгын дүнгүүдтэ хүрэхэтэй холбоотой бусад гүйлгэнүүд;».

1.2.13.4. Арбан нэгэдэхи абзацта «хубаари, олгуулга» гэхэн үгэнүүдэй һүүлдэ «(энэ мэдүүлэлэй арбан гурбадахи абзацта зааһан ушарһаа бусад)» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ.

1.2.13.5. Удаадахи удхатай арбан гурбадахи абзацаар нэмэхэ:

«Оросой Холбоото Уласай Хуули тогтоолгын зарим актнуудта хубилалтануудые оруулха тухай, Оросой Холбоото Уласай «Гүрэнэй нюусанууд тухай» гэхэн хуулийн 7-дохи статьягай нэгэдэхи хубиин зургаадахи абзацые хүсээ буураһанда тоолохо тухай, Оросой Холбоото Уласай Хуули тогтоолгын актнуудай зарим дүримүүдэй үйлэ тогтоолго болон хубилалтануудые оруулха тухай, 2022 ба 2023 онуудта корпоративна харилсаануудые гуримшуулгын онсо шэнжэнүүдые тогтоохо тухай» гэхэн Оросой Холбоото Уласай 2022.07.14-эй № 292-ФЗ Хуулийн 8-дахи статьягай ёһоор тусгаарлалта хэлбэритэйгээр хари гүрэнүүд болон уласхоорондын эмхинүүдэй хизаарлалтануудые нэбтэрүүлһэн зээлийн эмхи болохо мүнгэн тэдхэмжэ абагшые шэнээр эмхидхэхэ, хэрбээ иимэ

шэнэдхэлгын үрэ дүндэ хэлсээнэй ёһоор эрхэ ба уялгануудые тэдхэмжэ абahan хүн үлөөһөн байгаа хаань, ушарта хэлсээнэй ёһоор уялгануудые тэдхэмжэ абahan хүн дүүргэнэ.».

1.2.14. 6.1-дэхи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«6.1. Мүнгэн тэдхэмжэ (харуулалта) олгуулгын үрэ дүн хадаа Дотор программа (хүнэй) шугамаар хэмжээндэ татагдаһан ажалшадай тоо болоно.

1.2.15. 7.2-дохи пункт удаадхи удхатай «г», «д» дотор пунктуудаар нэмэхэ:

«г) «Буряад Уласай хүдэлмэрийн нөөсэ баялигыг дээшэлүүлхэ дотор программа бээлүүлгын хэмжээндэ ажалаар хангагшадта хүдэлмэрийн нөөсэ таталгада туһаламжа үзүүлхэ тухай» гэхэн Буряад Уласай Засагай газарай 21.08.2019 оной № 458 тогтоолоор хараалагдаһан Дотор программаһаа мүнгэн тэдхэмжэ абагшыг хаһалга;

д) Оросой Холбоото Уласай хуули ёһонуудаар хараалагдаһан сахилгын гэмтэ хэрэг үйлэдэһэн гү, али бусад зэмэтэй үйлэ хэрэгүүдые үйлэдэһэнтэй холбоотойгоор хүдэлмэрилэгшэтэй харилсаагаа болуулһан хүнэй ажалай харилсаа саһаа урид болуулха.».

1.2.16. Удаадахи удхатай 7.2.1-дэхи пунктаар нэмэхэ:

«7.2.1. Тус гуримай 7.2-дохи хубийн «д» дотор пунктада абзацта хэлэгдэһэн ушарта ажалшан Дотор программын шугамаар тэрээндэ олгуулагдаһан мүнгэн тэдхэмжэдэ бодото гаргашалагдаһан мүнгээ тэдхэмжэ абahan хүндэ ажалай харилсаагаа болуулһан үдэрһөө хойшо 20 (хорин) ажалай үдэрэй туршада хайн дураараа бусаана.

Хэрбээс хүдэлмэрилэгшэ хайн дураараа мүнгээс бусаахаяа арсаа хаань, нэрлэгдэһэн мүнгэ Оросой Холбоото Уласай хуули ёһонуудай гуримаар сүүдэй заргын аргаар тэдхэмжэдэ хүртэһэн хүн бусааха эрхэтэй».

2. Тус тогтоол албан ёһоор хэблэгдэһэн үдэрһөө хүсэндөө орохо.

**Буряад Уласай Засагай
газарай Түрүүлэгшын
уялгануудые дүүргэгшэ**

В. Мухин